سؤالات امتحان **بیضاوی** ثلث دوم مدرسه عین العلوم گشت سال تحصیلی٩٦.٩٥=١٤٣٧.٣٨

س١- و من النّاس من یقول امنا بالله و بالیوم الآخرو ما لهم بمـؤمنین. آیـه را ترجمـه و مـوارد ذیل را تشریح کنید. (الف)- مراد این آیه چیست حالانکه قبلا احوال مؤمنین و اضداد آن را از مشرکین بیان کرده است، (ب) – چرا این آیـه را عطـف کـرده و مناسـبت چیسـت و لام فـی الناس به چه معنی اطلاق می‌گردد، (ج) – مراد بالیوم الآخر چیست چرا بـالیوم الآخـر بعـد از بالله تکرار کرد، (د) – چگونه فرمود و ما هم بمؤمنین حالانکـه مـی‌گفتنـد امنـا بـالله و بـالیوم الآخر؟(٤)

س٢- و اذا لقوا الذین امنوا قالوا امنا و اذا خلوا الی شیاطینهم. آیه را ترجمه کرده و بیـان کنیـد (الف)- ایشان کدام گروه هستند که در آیه احوال ایشان بیان شده، (ب)- معنی خلـوا چیسـت و چند وجه در آن جایز است، (ج)- مراد از شیاطینهم چیست، (د)- چگونه دانسته می‌شود که قول ایشان برای مؤمنین استهزاء بوده برای شیاطین صحیح و مطابق با واقع بیان کنید؟(٤)

س٣- مثلهم کمثل الذی استوقد نارا. (الف)- فسروا الآیه علی اسلوب المؤلـف (ب)- مـراد از ظلمات چیست چرا آن‌را جمع و نکره آورد. (ج)- چرا گفت فهم لایرجعون بالفاء و نگفـت و هم لایرجُعون آیه را ترجمه و مطالب را تشریح کنید؟(٤)

س٤- یا ایها الناس اعبدوا ربکم. (الف)- ربط این آیه را به ما قبل چیسـت، (ب)- معنـی «یـا» چیست چگونه بندگان خود را به نداء بعید صدا زد حالانکه آنها اقرب من حبل الورید هستند، (ج)- نداء با منادی در حکم چه جمله‌ای است اگر چنین نباشد وجـه أحسـن کـدام اسـت در تقدیر معنی نداء، (د)- چرا در قرآ« به کثرت با نداء یا ایها الناس نداء کرده‌اند؟(٤)

س٥- و قلنا یا آدم اسکن انت و زو جک الجنه (الف)- اسکن انت را تحقیق کنید، (ب)- مراد از جنه چیست آیا الآن موجود است یا خیر در این باره معتزله چه می‌گویند، (ج)- چگونه آدم را امر به سکون کرد، (د)- معنی اهبطوا چیست؟(٤)

بسمه‌سبحانه و تعالی / سوالات امتحان نهائی شورای هماهنگی مدارس‌علوم دینی اهل سنّت از توضیح / سال تحصیلی ۱۴۳۸/۱۴۳۷ ه‍ ق برابر با ۱۳۹۶/۱۳۹۵ ش

۱- نام، نام پدر، تاریخ وفات مؤلف و سبب تألیف کتاب «التوضیح» را بنویسید. (۲)

۲- و الإمام أبوحنیفة إنّما لم یزد «عملاً» لإنه أراد الشمول أی أطلق الفقه علی العلم بما لها و ما علیها سواء کان من الاعتقادیات أو الوجدانیات أو العملیات، ثمّ سمّی الکلام فقهاً أکبر. (أ) عبارت مؤلف را ترجمه کنید. (ب) مطلب و مفهوم آن را به تفصیل توضیح دهید. (۳)

۳- حد لقبی علم أصول الفقه را بنویسید و قیود علم أصول فقه را بنویسید و قیود احترازی آن را توضیح دهید. (۳)

۴- و منها: أن المشهور أن الشیء الواحد لایکون موضوعاً للعلمین، أقول: هذا غیر ممتنع، بل واقع؛ فإنّ الشیء الواحد یکون له أعراض متنوّعة، ففی کل علم یبحث عن بعض منها کما ذکرناه. عبارات مؤلف را ضمن ترجمه، توضیح دهید. مصنف برای اثبات این مدعی مثال مشهوری آورده است، آن را بیان کنید. (۳)

۵- و قد أورد ابن الحاجب أن هذا التعریف دوریٌّ؛ لأنه عرّف القرآن بما نُقل فی المصحف، فإن سئل ما المصحف؟ فلابد أن یقال: الذی کتب فیه القرآن، فأجبتُ عن هذا بقولی: (ولا دور؛ لأنّ المصحف معلوم). در ضمن شرح عبارت، اشکال ابن الحاجب و پاسخ مؤلف را به تفصیل توضیح دهید. (۳)

۶- حکم خاص را بنویسید و در ضمن مثال آن را توضیح دهید. (۳)

۷- (و عندنا و عند الشافعی رحمه الله تعالی یوجب الحکم فی الکلّ) نحو جاءنی القوم، یوجب الحکم، و هو نسبة المجیء إلی کل أفراد تناولها القوم(لأن العموم معنی مقصود، فلابدّ أن یکون لفظ یدل علیه) (أ) عبارت را ترجمه کنید. (ب) مطلب آن را به تفصیل توضیح دهید. (۳)

موفق باشید

بسمه‌سبحانه و تعالی / سوالات امتحان نهائی شورای هماهنگی مدارس‌علوم دینی اهل سنّت از مشکوة شریف / سال تحصیلی ۱۴۳۷/۱۴۳۸ هـ ق برابر با ۱۳۹۵/۱۳۹۶ ش

۱- ... عمر بن الخطاب رضی الله عنه .... إنما الأعمال بالنیّات، و إنّما لامرئ مانوی... (الف) این حدیث شریف نه به ماقبل ربطی دارد و نه به مابعد، مصنف رحمه الله چرا این حدیث را در این محل ایراد فرمود ؟ (ب) نام و مذهب این هر دو مصنف را بنویسید. (ج) اولّین شارح مشکاة چه کسی بوده است؟ (۴)

۲- ... لایسمع بی أحد من هذه الأمة یهودی و لانصرانی ثم یموت و لم یؤمن بالذی أرسلتُ به إلا کان من أصحاب النار... (الف) منظور این حدیث را بیان دارید. (ب) هدف « یسمع» را توضیح دهید. (ج) مراد از « هذه الأمة» امت اجابت است یا امّت دعوت؟ (۳)

۳- ... إنّ العبد إذا وضع فی قبره و تولّی عنه أصحابه انّه لیسمع قرع نعالهم أتاه ملکان... (الف) فقط اختلاف علماء را در مورد عذاب قبر بیان فرمایید. (ب) از این حدیث چه مسأله ای از مسائل عذاب قبر مطرح شده است که مصنف این حدیث را در این باب آورده است؟ (ج) اگر مرده ای به جای قبر در زمین در صندوقی نگهداری شود، چطور عذاب داده می شود؟ (د) مراد از « قبر» چیست؟ (۴)

۴- إذا جلس أحدکم بین شعبها الأربع ثم جهدها، فقد وجب الغسل وإن لم ینزل... إنّما الماء من الماء... (الف) مقصود این هر دو حدیث را بنویسید. (ب) این هر دو حدیث با هم متعارض هستند، علماء بین این دو حدیث چه تطبیقی داده اند؟ (۲)

۵- ابن عمر .... ان رسول الله صلی الله علیه و سلم کان یرفع یدیه حذو منکبیه إذا افتتح الصلاة، و إذا کبّر للرکوع، وإذا رفع رأسه من الرکوع رفعهما کذلک ... (الف) مطلب این حدیث را بیان فرمایید. (ب) ائمه در مورد رفع الیدین در نماز که در چه وقتی و تا کجا بلند بشوند، چه اختلافی دارند؟ (ج) این حدیث مؤید چه مسلکی می باشد؟ (۳/۵)

۶- .... انّ رجلاً کان مع النبی صلی الله علیه و سلم فوقصته ناقته و هو محرم فمات فقال : ... اغسلوه بماء و سدر و کفنوه فی ثوبیه و لاتمسوه بطیب و لاتخمّروا رأسه فإنه یبعث یوم القیامة ملبّیاً. (الف) حدیث را کاملاً ترجمه و توضیح دهید. (ب) در این مورد ائمه چه اختلافی دارند؟ (ج) مذهب احناف را با دلیلش بیان دارید. (۳/۵)

موفق باشید.

بسم الله الرحمن الرحیم/ سوالات امتحان ثلث اول عین العلوم از کتاب هدایه ٤ سال تحصیلی ١٤٣٧-١٤٣٨ هـ

١- (الف) معنی شفعه و وجه تسمیه‌ی آن را بنویسید. (ب) حق شفعه برای چه کسانی می‌شود؟ به ترتیب نام ببرید. (ج)اختلاف علما را در مورد این که آیا جار می‌تواند شفیع قرار بگیرد؟ با دلیل هر یکی مرقوم دارید.

٢- إذا ترک الشفیع الإشهاد حین علم بالبیع و هو یقدر علی ذلک بطلت شفعته لإعراضه عن الطلب. (الف) عبارت مذکور را توضیح دهید. (ب) صورت‌های سه گانه‌ی طلب را نوشته هر کدام را توضیح دهید.

٣- و کذلک أجرة الحصاد و الدیاس و الرفاع و التذریة علیهما بالحصص، فإن شرطاه فی المزارعة علی العامل فسدت. (الف) عبارت را شرح دهید. (ب) در اجاره‌ی فاسده به هر یکی از متعاقدین چه چیزی تعلق می‌گیرد؟ کاملاً واضح نمایید.

٤- و إن ترک الذابح التسمیة عمداً فالذبیحة میتة لاتؤکل، و إن ترکها ناسیاً أکل. (الف) غرض عبارت را شرح دهید. (ب)مذاهب ائمه را در مورد متروک التسمیة با دلایل هر یک بنویسید.

٥- (الف) اضحیه را تعریف کنید. (ب) حکم آن را بنویسید. (ج) اضحیه بر چه کسی لازم است؟ (ج) قربانی کردن چه حیواناتی جایز است؟

٦- ثم المزارعة لصحتها علی قول من یجیزها شروط : (الف) مفهوم عبارت را بنویسید. (ب) پنج شرط از شروط صحت مزارعه را نام ببرید.

و من بلغ بالسکین النخاع أو قطع الرأس کره له ذلک، و توکل ذبیحته. (الف) عبارت را شرح دهید. (ب) محل ذبح اختیاری را نوشته عروق چهار گانه را که در هنگام ذبح باید قطع شوند نام ببرید.

وفقکم الله.

بسمه‌سبحانه و تعالی / سوالات امتحان نهائی شورای هماهنگی مدارس‌علوم دینی اهل سنّت از نخبة الفکر/ سال تحصیلی ۱۴۳۷/۱۴۳۸ هـ ق برابر با ۱۳۹۶/۱۳۹۵ ش

۱- اسم مؤلف دو کتاب را بنویسید : (الف) ما لا یسع المحدث جهله. (ب) الإلماع. (۲)

۲- معنی لغوی و اصطلاحی حدیث «عزیز» را بنویسید. (۳)

۳- (الف) حدیث صحیح لذاته را تعریف کنید. (ب) قیودِ تعریف را توضیح دهید. (۳)

۴- ثمّ التوقّف عن العمل بأحد الحدیثین. والتعبیر بالتوقف أولی من التعبیر بالتساقط؛ لأن خفاء ترجیح أحدهما علی الآخر إنما بالنسبة للمعتبر فی الحالة الراهنة. (أ) عبارت را با محاوره ترجمه کنید. (ب) مطلب عبارت را به تفصیل توضیح دهید. (۳)

۵- ثم الوهم و هو القسم السادس، و إنما أفصح به لطول الفصل (إن اطلع علیه) ای الوهم (بالقرائن) الدالة علی وهم راویه. (أ) عبارت را با محاوره ترجمه کنید. (ب) در ضمن بیان مطلب عبارت، «مَقسَم» و دیگر اسباب طعن را بنویسید. (۳)

۶- (أ) تعریف « صحابی» را طبق عبارت (نخبة الفکر) به زبان عربی بنویسید. (ب) تمام قیود احترازی تعریف را توضیح دهید. (۳)

۷- قال المؤلف : و صیغ الأداء المشار إلیها علی ثمان مراتب : الأولی .... مؤلف می فرماید : روش و صیغه های اداء بر هشت مرتبه هستند، صیغه های ادای مرتبه اول و دوم و سوم را به ترتیب بنویسید. (۳)

موفق باشید.

سؤالات امتحان **بیضاوی** ثلث دوم مدرسه عین العلوم گشت سال تحصیلی ۹۵.۹۶=۱۴۳۷.۳۸

بسمه تعالی / سؤالات امتحان ارزیابی شورای هماهنگی مدارس علوم دینی اهل‌سنت / از کتاب «توضیح» سال تحصیلی ۱۳۸۹/۹۰= ۱۴۳۱/۳۲ق ش

۱- (الف) نام، لقب و تاریخ وفات صاحب کتاب را بنویسید. (الف) صاحب توضیح کتاب خود را بر چه کتابی ترتیب داده است؟ نام کتاب و نام مصنفش را بنویسید. (۳)

۲- حامداً لله تعالی اولاً و ثانیاً و لعنان الثناء إلیه ثانیاً ... (الف) ترجمه فرمایید. (ب) لفظ «حامداً» در ترکیب چه واقع شده‌است؟ (ج) لفظ «ثانیا» در این عبارت دو مرتبه ذکر شده است، این هر دو لفظ در صیغه چه واقع شده‌اند؟ (د) این هر دو لفظ را ترجمه نمایید. (۳)

۳- (اصول الفقه) أی هذه أصول الفقه، أو أصول الفقه ماهی؟ فنعرّفها أولاً باعبار الأضافة، و ثانیاً باعتبار أنه لقب لعلم مخصوص... (الف) مطلوب این عبارات را بنویسید. (ب) غرض مصنف از این دو عبارت (أی هذه أصول الفقه، أو أصول الفقه ماهی؟) چیست؟ آن را بنویسید. (ج) تعریف اضافی و لقبی را بنویسید. (۳)

۴- فیبحث فیه عن أحوال الأدلّة المذکورة و ما یتعلّق بها ... (الف) منظور این عبارات را بنویسید. (ب) مراد از ادله‌ی مذکوره کدام ادلّه هستند؟ (ج) موضوع علم أصول الفقه چند چیز هستند؟ (۳)

۵- لمّا کان القرآن نظماً دالاً علی المعنی، قسم اللفظ بالنسبة إلی المعنی أربع تقسیمات : ... (الف) هدف این عبارات را بنویسید. (ب) نام اقسام تقسیم أول را بنویسید. (ج) از امام ابوحنیفه (رح) روایت شده‌است که اگر کسی در نماز به زبان غیر عربی قرآن را خواند نمازش درست می‌شود، معلوم می‌شود که نزد امام ابوحنیفه رحمه الله قرآن فقط عبارت از معنی‌است، مصنف رحمه الله در این مورد چه گفته‌است؟ (۳)

۶- اللفظ إن وضع للکثیر وضعاً متعدداً فمشترك ... (الف) وضع را که مقید با «متعدد» ذکر کرد، از چه چیزی احتراز کرد؟ (ب) یك مثال برای مشترك بیان فرمایید. (۲)

۷- أو وضع للواحد فخاصّ ... (الف) إعداد مثل ده – ۲۰ ، صد از افراد خاص هستند یا عام؟ (ب) حکم خاص و عام را نزد احناف بنویسید. (۳)

بسمه تعالی / سوالات حفظ سال هشتم – امتحانات ثلث دوم ۱٤۳٥-۱٤۳٤ هـ ق = ۱۳۹۳-۱۳۹۲ هـ ش

۱- « ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّی » ادامه را تا «یَغْشَی» نوشته اعراب گذاری کنید. (٤)

۲- از « إنْ هِیَ إلاَّ أسْمَاءٌ ...» تا « تَسْمِیَةَ الأُنْثَی » بنویسید. (٤)

۳- وَلِلّهِ مَا فِی السَّمٰوَاتِ ... ادامه دهید تا « فَهُوَ یَرَی» . (٤)

٤- وَ إبراهیم الذی وَفَّی ... ادامه را تا « و أحیی » بنویسید. (٤)

٥- فَغَشّها مَا غَشَّی ... ادامه را تا آخر سوره بنویسید. (٤)

موفق باشید.

سؤالات امتحان **بیضاوی** ثلث دوم مدرسه عین العلوم گشت سال تحصیلی۹۵.۹۶=۱۴۳۷.۳۸

س۱- و من النّاس من یقول امنا بالله و بالیوم الآخرو ما لهم بمؤمنین. آیه را ترجمه و موارد ذیل را تشریح کنید. (الف)- مراد این آیه چیست حالانکه قبلا احوال مؤمنین و اضداد آن را از مشرکین بیان کرده است، (ب) – چرا این آیه را عطف کرده و مناسبت چیست و لام فی الناس به چه معنی اطلاق می‌گردد، (ج) – مراد بالیوم الآخر چیست چرا بالیوم الآخر بعد از بالله تکرار کرد، (د) – چگونه فرمود و ما هم بمؤمنین حالانکه می گفتند امنا بالله و بالیوم الآخر؟(٤)

س۲- و اذا لقوا الذین امنوا قالوا امنا و اذا خلوا الی شیاطینهم. آیه را ترجمه کرده و بیان کنید (الف)- ایشان کدام گروه هستند که در آیه احوال ایشان بیان شده، (ب)- معنی خلوا چیست و چند وجه در آن جایز است، (ج)- مراد از شیاطینهم چیست، (د)- چگونه دانسته می‌شود که قول ایشان برای مؤمنین استهزاء بوده برای شیاطبن صحیح و مطابق با واقع بیان کنید؟(٤)

س۳- مثلهم کمثل الذی استوقد نارا. (الف)- فسروا الآیه علی اسلوب المؤلف (ب)- مراد از ظلمات چیست چرا آن‌را جمع و نکره آورد. (ج)- چرا گفت فهم لایرجعون بالفاء و نگفت و هم لایرجعون آیه را ترجمه و مطالب را تشریح کنید؟(٤)

س٤- یا ایها الناس اعبدوا ربکم. (الف)- ربط این آیه را به ما قبل چیست، (ب)- معنی «یا» چیست چگونه بندگان خود را به نداء بعید صدا زد حالانکه آنها اقرب من حبل الورید هستند، (ج)- نداء با منادی در حکم چه جمله‌ای است اگر چنین نباشد وجه أحسن کدام است در تقدیر معنی نداء، (د)- چرا در قرآ« به کثرت با نداء یا ایها الناس نداء کرده‌اند؟(٤)

س٥- و قلنا یا آدم اسکن انت و زو جک الجنه (الف)- اسکن انت را تحقیق کنید، (ب)- مراد از جنه چیست آیا الآن موجود است یا خیر در این باره معتزله چه می گویند، (ج)- چگونه آدم را امر به سکون کرد، (د)- معنی اهبطوا چیست؟(٤)

بسمه سبحانه و تعالی / سوالات امتحان نهائی شورای هماهنگی مدارس علوم دینی اهل سنّت از الهیئة الوسطی / سال تحصیلی ۱٤۳۸/۱٤۳۷ ﻫ ق برابر با ۱۳۹٦/۱۳۹۵ ش

۱- تعریف علم هیئت و حکم شرعی آن را بنویسید. (۲)

۲- در باره ی واضع علم هیئت جدیده چه نظریه هایی وجود دارد؟ و صحیح کدام است؟(۳)

۳- خورشید از چه مادّه ای تشکیل شده است؟ قطرآن چقدر است؟ و چند برابر قطر زمین است؟ (۳)

۴- کهکشان (مجرّة) چیست؟ دوری خورشید از مرکز مجره چند سال نوری است؟ (۳)

۵- حجم زهره بیشتر است یا حجم زمین؟ نسبت بین حجم زهره و زمین را بنویسید. نسبت بین وزن این دو کره چیست؟ (۳)

۶- مریخ حرکت خود به دَور خورشید را با چه سرعتی می پیماید؟ و در ظرف چند روز؟ دَور محوری خویش را در چه مدتی کامل می کند؟ (۳)

۷- قلّه ی «اورست» در کجا واقع است و ارتفاع آن چند پاست؟ عمیق ترین جای زمین در کجا ست؟ (۳)

موفق باشید.

بسمه سبحانه و تعالی / سوالات امتحان نهائی شورای هماهنگی مدارس علوم دینی اهل سنّت از کتاب شرح عقود رسم المفتی /

سال تحصیلی ۱۴۳۸/۱۴۳۷ هـ ق برابر با ۱۳۹۶/۱۳۹۵ ش

۱- طبقه ی اصحاب تخریج چه کاری انجام می دهند؟ دو نفر از مجتهدین این طبقه را نام ببرید. (۲)

۲- اعلم أن مسائل أصحابنا الحنفية علی ثلاث طبقات : ... طبقات ثلاثه را توضیح دهید. (۳)

۳- کتب ششگانه ی امام محمد رحمه الله را چه می نامند؟ آن ها را نام ببرید. (۲/۵)

۴- در عبادات، قضاوات، ذوی الأرحام معمولاً أقوال کدام یک از فقهای احناف ترجیح دارد؟ (۱/۵)

۵- و سابق الأقوال فی الخانية — وملتقی الأبحر ذو مزية

و فی سواهما اعتمد ما أخروا — دليله ؛ لأنه المحرر

عبارات را توضیح دهید. (۲)

۶- اعلم أن المفهوم قسمان : ... اقسام مفهوم را شرح دهید. (۲)

۷- عُرف و عادت را تعریف کنید. (۲)

۸- چهار تا از متون معتبره ی احناف را نام ببرید. (۱)

۹- هنگام تعارض استحسان و قیاس، متون و شروح کدام یک ترجیح می یابد؟ (۲)

۱۰- نام مؤلف کتاب، تاریخ ولادت ، وفات و دو اثر ایشان را بنویسید. (۲)

موفق باشید.

بسمه‌سبحانه و تعالی / سوالات امتحان نهائی شورای هماهنگی مدارس علوم دینی اهل سنّت از کتاب الفوز الکبیر / سال تحصیلی ۱۴۳۸/۱۴۳۷ هـ ق برابر با ۱۳۹۶/۱۳۹۵ ش

۱- نام مؤلف کتاب و تاریخ تولد و سه تألیف از او را بیان کنید. (۳)

۲- علوم خمسه که از نظر مؤلف به صورت منصوص از قرآن ذکر شده اند، نام ببرید. (۲)

۳- شرک را طبق نظر مؤلف تعریف کنید و برای آن دو مثال از کتاب بنویسید. (۳)

۴- از نظر مؤلف نمونه ی مشرکین در امت اسلامی عصر حاضر چه کسانی هستند؟ (۲)

۵- حکمت در اختلاف شرائع انبیاء علیهم السلام چیست؟ (۳)

۶- نمونه ی نصاری و منافقین در امت اسلامی چه کسانی هستند؟ (۲)

۷- شرط مفسر در باب اسباب نزول از نظر مؤلف دو چیز است، آن دو را بیان دارید. (۳)

۸- چرا علوم خمسه در قرآن تکرار شده اند و به صورت غیر مرتّب ذکر شده اند؟ (۲)

موفق باشید

بسمه تعالی/ سوالات امتحان نهایی شورای هماهنگی مدارس علوم دینی اهل‌سنت / از کتاب «شرح عقود رسم المفتی» سال تحصیلی ۱۴۳۱/۳۲ق= ۱۳۸۹/۹۰ ش

۱- تاریخ تولد، تاریخ وفات، نام و نام پدر مصنف شرح عقود رسم المفتی را بنویسید. (۲)

۲- فقهاء چند طبقه هستند؟ سه طبقه را با ذکر مثال بنویسید. (۳)

۳- مسائل أصحاب احناف بر چند طبقه تقسیم می‌شوند؟ شرح دهید. (۳)

۴- اشتهر المبسوط بالأصل و ذا | لسبقه الستة تصنیفاً کذا | والجامع الصغیربعده فما | فیه علی الأصل لذا تقدما

و آخر السّتة تصنیفاً ورد | السیرالکبیر فهو المعتمد | بیت‌ها را شرح دهید. (۳)

۵- و حیث لم یوجد له اختیار | فقول یعقوب هو المختار | ثمّ محمد فقوله الحسن | ثم زفر و ابن زیاد الحسن

و قیل من دلیل رجح | و ذا لمفتٍ ذی اجتهاد الأصح. | اشعار را شرح دهید. (۳)

۶- و اعمل بمفهوم روایات أتی | ما لم یخالف لصریح ثبتا | ضمن شرح بیت بنویسید مفهوم بر چند قسم است؟ و آیا مفهوم مخالف نزد احناف معتبر است یا خیر؟ (۳)

۷- و العرف فی الشرع له اعتبار | لذا علیه الحکم قد یدار | ضمن شرح بیت سه مورد ذکر کنید که در آن حکم به تغییر عرف تغییر کرده باشد. (۳)

سوالات امتحان نهایی شورای هماهنگی مدارس علوم دینی اهلسنت س و ب از کتاب شرح عقود رسم المفتی/ سال تحصیلی ۱۴۳۴/۲۵/هـ ق و = ۱۳۹۲/۹۳

۱- نام مصنف عقود رسم المفتی و تاریخ تولد و وفات و محل وفات او را بنویسید. (۱/۵)

۲- طبقات فقهاء را با ذکر مثال بیان کنید. (۳/۵)

۳- طبقات المسائل الحنفیة را با ذکر مثال توضیح دهید. (۳)

۴- و حیث لم یوجد له اختیار * فقول یعقوب هو المختار
ثم محمد فقوله الحسن * ثم زفر و ابن زیاد الحسن
و قیل بالتخییر فی فتواه * إن خالف الإمام صاحباه
و قیل من دلیله اقوی رجح * و ذا لمفت ذی اجتهاد الأصح
ابیات فوق را شرح دهید. (۳)

۵- و اعمل بمفهوم روایات اتی * ما لم یخالف لصریح ثبتا
مقصود بیت را شرح دهید و بنویسید مفهوم بر چند قسم است؟ و آیا نزد احناف مفهوم مخالف اعتبار دارد یا خیر؟ (۳)

۶- و العرف فی الشرع له اعتبار * لذا علیه الحکم قد یدار
هدف بیت را شرح داده و سه مثال بیان کنید که در آن تغییر حکم بر تغییر عرف متفرع شده باشد. (۳)

۷- فی کل ابواب العبادات رجح * قول الامام مطلقا ما لم یصح
عنه روایة بها الغیر اخذ * مثل تیمم لمن تمرا نبذ
و کل فرع بالقضاء تعلقا * قول ابی یوسف فیه ینتقی.
بیت های فوق را شرح دهید. (۳)

موفق باشید.